

Nr 476.

Av herr **Söderberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 432, angående förhöjda provisoriska tilläggsavgifter å statens järnvägar.

I proposition nr 432 föreslår Kungl. Maj:t vissa provisoriska tilläggsavgifter å Statens Järnvägar. Denna föreslagna förhöjning är föranledd av de ständigt stegrade omkostnaderna samt därav följande förlust för nämnda verk. Ur denna synpunkt torde det vara svårt att ställa sig avvisande till de föreslagna förhöjningarna, ehuru väl de nog ytterst komma att drabba den stora konsumerande allmänheten. På en punkt vågar jag dock föreställa mig, att en jämkning borde kunna ske i Kungl. Maj:ts förslag, detta så mycket mera som jag knappast tror att denna jämkning kan vara av någon avgörande betydelse, när det gäller att råda bot på det i propositionen påtalade missförhållandet, men däremot för den allmänhet det gäller är av mycket stor betydelse. Härmed åsyftas den föreslagna förhöjningen av 3:dje kl. månadsbiljetter. Den å dessa biljetter föreslagna förhöjningen är visserligen betydligt lägre än övriga förhöjningar enligt det Kungl. förslaget, detta enligt departementschefens yttrande med hänsyn till förortstrafiken och egnahemssamhällena. Det oaktat torde dessa ökade resekostnader bli i de allra flesta fall mycket betungande. De, som huvudsakligast använda sig av dessa biljetter, utgöras av till förorter och egnahemssamhällen utflyttade arbetare och tjänstemän. Dessa hava i allmänhet flyttat ut, dels på grund av bostadsbrist, dels för att skaffa sig ett eget hem. Det är ej ovanligt att såväl mannen som hustrun eller någon annan av familjen måste resa dagligen; detta gäller i synnerhet dem, som skaffat sig eget hem och som med gemensamma ansträngningar söka att kunna behålla detta. Det råder för närvarande bland dessa allvarliga bekymmer, huru det, om

resekostnaderna skola ytterligare ökas, skall vara möjligt att fortfarande kunna bibehålla bostadsorten i dessa samhällen. En återflyttning till staden är ej heller möjlig på grund av rådande bostadsbrist. En omständighet till torde i detta sammanhang böra påpekas. Det är rätt vanligt att de i förorterna boende hålla sina barn i skola i den närbelägna staden. Utom de ökade kostnader för resa, som familjeförsörjaren måste vidkännas, tillkomma då oberäknade utgifter för skolbarnens biljetter. Att behöva avbryta en påbörjad skolgång därför, att resorna jämte allt annat överstiger den gräns familjeförsörjaren kan bära, förefaller vara något som i det längsta bör söka undvikas. Givetvis kunna en del av de resande, som använda sig av 3:dje klass månadsbiljetter, utan olägenhet bära de ökade kostnader det här är fråga om. En anordning med skilda priser å samma slag av biljetter för olika inkomsttagare torde vara utesluten; dessutom äro dessa bättre situerade nog ett fåtal jämförda med de övriga, varför detta ej kan vara avgörande för här föreliggande spörsmål.

Vad här sagts gäller förnämligast förhållandena i Stockholms omgivning; jag saknar möjlighet att bedöma förhållandena å andra orter, dock torde väl kunna antagas att de äro tämligen likartade. Då jag dessutom hyser den uppfattningen, att ett bibehållande av nuvarande priset å 3:dje klass månadsbiljetter ej kan vara av avgörande betydelse för statens järnvägars ekonomi, tillåter jag mig hemställa

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag ifråga om förhöjning av 3:dje klass månadsbiljetter vid statens järnvägar och att dessa biljettpriser fastställas till sitt nuvarande belopp, vilket innebär en förhöjning å de ursprungliga prisen med 50 procent.

Stockholm den 28 maj 1918.

K. J. Söderberg.
